

Nr 38/1965.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag om landskapsgaranti för
industrier och arbetsrörelser.

I riket utfärdades den 4 juli 1963 en lag om statsgarantier för småindustri, medelstor industri och arbetsrörelse (FFS 375/63) och en verkställighetsförordning i ämnet den 15 juli samma år (FFS 384/63). Enligt denna lagstiftning kan dels givas statsgaranti för krediter, dels lån mot säkerhet, som icke är att betrakta som betryggande. Företag, som har högst 200 industriarbetare och en årsproduktion, som understiger 5.000.000 mk, kunna erhålla dessa förmåner. För garanti och lån äger företaget erlagga en premie om för närvarande $3/4$ %, dels vid beviljandet av garanti eller lån såsom engångsutgift, dels årligen beräknad på det uttagna kapitalet. Den årliga premien medför således ökade räntekostnader för dessa krediter, vilket dock med tanke på den svaga säkerheten är naturligt.

Förvaltningen av dessa ärenden skötes i riket av garantianstalten för småindustrin, dock så att lån jämväl kan beviljas av annan statsmyndighet efter garantianstaltens hörande. Det sammanlagda beloppet av gällande garantier är maximerat. Av inflytande premier och för garantianstalten anvisade anslag bildas en fond, som i första hand skall täcka förluster av verksamheten, förvaltningskostnader och inköp av egendom, som utgör säkerhet för garantikredit eller som annars äges av här avsedd låntagare. Förslår fonderade medel icke för täckande av uppkommen förlust, måste givetvis i statsbudgeten upptagna medel tillgripas.

Enligt rikets lag får garantier samtidigt vara gällande till ett högsta belopp om 80.000.000 mk. I gängse proportion till detta belopp skulle landskapet kunna bevilja garantier till ett högsta sammanlagt belopp om 400.000 mk. Ehuru behovet av garantier i landskapet svårligen kan beräknas, synes detta belopp lågt med tanke på, att redan en enda industri kan ha ett så stort kreditbehov, att garanti borde ställas till ett så stort belopp. Antalet industrier i landskapet är tillsvidare ringa, varför behovet av utökade arbetsmöjligheter inom industrin är stort. Landskapsstyrelsen anser därför, att det maximala garantibeloppet borde fastställas till 500.000 mk. Ur kompositionssynpunkt saknar detta belopp betydelse, då det är de faktiska utgifterna på grund av kreditförluster som blir föremål för prövning vid avräkningsförfarandet.

Med det föreslagna maximibeloppet för garantierna torde ett kännbart stöd för landskapets industrier och arbetsrörelser kunna åstadkommas. Då det dessutom är möjligt att påverka lokaliseringen av nystartade

småindustrier på detta sätt, anser landskapsstyrelsen, att en lagstiftning på detta område är behövlig.

Enligt 13 § 1 mom. 9 punkten självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörigheten beträffande "näring, för vars utövande enligt lag erfordras anmälan eller tillstånd, och näring till självförsörjning ----- samt annan än i 11 § 2 mom. avsedd näringsrätt." Av en jämförelse med 11 § 2 mom. 10 punkten sagda lag kan dragas den slutsatsen, att landskapet i allmänhet har lagstiftningsrätten beträffande näringar, med undantag av vissa reglementerade näringar, som uppräknas i sistnämnda lagrum. I denna lagstiftningsrätt för landskapet bör uppenbarligen också inkluderas lagstiftningsrätten beträffande sådant stöd från landskapets sida, som kan vara erforderligt för främjande av ifrågavarande näringsgrenar.

Enligt föreliggande förslag skulle förvaltningen av garantiärendena i landskapet handhavas av landskapsstyrelsen. Befinnes det vara behövt för beredningen av ärendena, bör landskapsstyrelsen äga befogenhet att tillsätta en särskild kommission för detta ändamål.

Garantier skulle beviljas för likartade förelser som i riket och på enahanda villkor. Då inrättande av en utanför landskapets budget stående garantifond icke synes vara ändamålsenligt, anser landskapsstyrelsen, att de i form av premier inflytande medlen skulle tillföras ordinarie inkomst- och utgiftsstaten och på dennas utgiftssida upptagas anslag, vilkas storlek bestämmes med beaktande jämväl av de ur rikets garantifond utgående medlen.

Enligt lagen den 8 maj 1940 om statens lånefond, skall lån beviljas endast mot "betryggande inteckning eller annan likvärdig säkerhet", m.a.o. på gängse villkor för kreditgivning. Landskapslån inom denna bransch har tidigare beviljats på dessa för statens lån föreskrivna villkor. För lån ur landskapsmedel kan enligt förslaget lindrigare krav på säkerhet ställas i de fall, då långivningen sker till sådana företag och för sådana ändamål, som hade berättigat till landskapsgaranti.

Hänvisande till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

om landskapsgaranti för industrier och arbetsrörelser.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För utvecklande, utvidgning och grundande av småindustri, medelstor industri och arbetsrörelse må till säkerhet för näringsidkares inhemska

och utländska krediter givas landskapsgarantier såsom i denna lag stadgas.

Under de förutsättningar, som i denna lag stadgas för beviljande av landskapsgarantier, må för i 1 mom. nämnda ändamål av landskapsmedel beviljas lån mot svagare säkerhet än i 5 § lagen den 8 maj 1940 om statens lånefond (FFS 189/40) är föreskrivet.

Kredit, som med stöd av denna lag garanteras av landskapet, benämnes garantikredit.

Vad i denna lag är stadgat om landskapsgaranti och garantikredit, gäller även enligt 2 mom. beviljade lån.

2 §.

Garantikredit skall vara avsedd att användas för anskaffning, uppförande eller utvidgning av byggnad eller lokal, som erfordras för 1 § 1 mom. avsedd näringsverksamhet, eller för ändring, reparation eller förbättring av sådan eller ock för anskaffning av maskiner, arbetsredskap eller anordningar eller, därest synnerliga skäl det påkalla, för konsolidering av kredit, som upptagits för sådant ändamål.

Av synnerliga skäl må landskapsgaranti beviljas för kredit, avsedd att användas för anskaffning av omsättningstillgångar för kredittagarens egen produktion.

3 §.

Landskapsgaranti må givas för garantikredits kapital, ränta och indexförhöjning.

Landskapsgarantin är i 10 kap. 8 § handelsbalken avsedd borgen.

4 §.

Det sammanlagda beloppet av samtidigt gällande landskapsgarantier och icke återbetalda belopp av i 1 § 2 mom. nämnda lån må uppgå till 500.000 mark, räntor och indexförhöjningar icke medräknade. Beloppet av utländsk kredit beräknas enligt den officiella kursen vid den tidpunkt, då garantin beviljades.

5 §.

Landskapsgaranti må icke utan synnerliga skäl beviljas, om kredittagaren förfogar över sådana säkerheter, att kredit enligt allmän praxis skulle kunna beviljas mot dem utan landskapsgaranti.

För garantikredits kapital och ränta samt eventuell indexförhöjning skall ställas sådan av landskapsstyrelsen godkänd säkerhet, som kan användas till betalning av garantikrediten, innan den på landskapsgarantin grundade betalningsskyldigheten inträder. Landskapsgaranti beviljas utan krav på motgarantier.

Då landskapsgaranti beviljas och beskaffenheten av beloppet av i 2

mom. nämnd säkerhet för garantikredit provas, skall avseende fästas vid företagets betydelse för den allmänna ekonomiska utvecklingen och en ändamålsenlig regional placering av i 1 § 1 mom. avsedda näringar samt för sysselsättningens upprätthållande. Särskild uppmärksamhet bör ägnas företagets ekonomiska förutsättningar och utvecklingsmöjligheter samt företagarens personliga egenskaper.

6 §.

Har landskapsgaranti beviljats endast för en del av garantikredits kapital, ränta och indexförhöjning, räknas frivillig amortering av garantikrediten i första hand såsom avkortning på den del av krediten, för vilken landskapet ansvarar, tills landskapet är helt fritt från ansvar.

Vid indrivning av garantikredit genom tvångsåtgärd har den del av krediten, för vilken kreditgivaren ansvarar, bättre rätt till säkerheten än den del, för vilken landskapsgaranti givits.

7 §.

Landskapsgaranti och i 1 § 2 mom. avsett lån ur landskapsmedel beviljas av landskapsstyrelsen.

Anses det nödigt för ärendenas behandling, må landskapsstyrelsen för ärendenas beredning tillsätta en kommission.

8 §.

För landskapsgaranti och beviljande av lån utan betryggande säkerhet skall till landskapet erläggas premie till samma belopp, som i riket uppbäres i motsvarande fall. Dessa premier må utan dom och utslag utsökas i den ordning, som är stadgad för indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

9 §.

Till tryggande av landskapets fördel må egendom, som utgör säkerhet för garantikredit eller för betalning av denna utmätt egendom ävensom garantitagare tillhörig annan egendom, vid auktion inköpas till landskapet.

Sålunda åtkommen fast egendom må landskapsstyrelsen överlåta utan landstingets medgivande.

10 §.

Den, som olovligen yppar vad han vid handläggningen av ärenden, som avses i denna lag, erfarit om enskild persons eller sammanslutnings ekonomiska ställning eller om affärs- eller yrkeshemlighet, straffes med böter, såframt icke strängare straff annorstädes i lag är stadgat.

Ej må brott, som nämnes i denna paragraf, åtalas av allmän åklagare, om icke målsägaren anmält brottet till åtal.

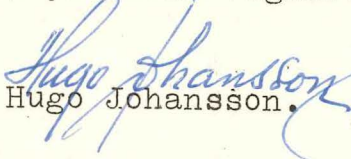
11 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

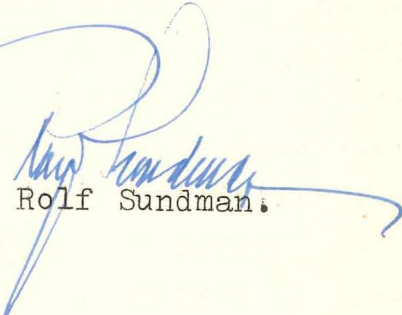
Denna lag träder i kraft den 1 maj 1966. Ansökningar om landskapsgaranti och i denna lag avsedda lån må dock därförinnan mottagas av landskapsstyrelsen och nödig utredning inbegäras av sökande.

Mariehamn, den 12 november 1965.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare

 Rolf Sundman.